

Rozgraniczenie zawodu architekta i inżyniera budownictwa oraz zakresu ich odpowiedzialności

Architekt i inżynier budownictwa to dwa różne tytuły zawodowe, których reprezentanci wykonując swoje czynności zawodowe ściśle ze sobą współpracują.

Są to pokrewne kierunki wykształcenia co oznacza, że absolwenci tych kierunków mogą ubiegać się o uzyskanie uprawnień w ograniczonym zakresie w drugiej dziedzinie, tzn. architekt w zakresie konstrukcji w ograniczonym zakresie, a inżynier budownictwa w zakresie architektury w ograniczonym zakresie.

Działalność zawodowa tych osób przenika się wzajemnie tak ściśle, że nie może powstać żaden obiekt kubaturowy bez współpracy osób posiadających uprawnienia w tych dwóch różnych specjalnościach.

Precyzyjnego rozgraniczenia działalności reprezentantów tych dwóch zawodów ustawodawca dokonał m.in. w przepisach ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. 2013 r. poz. 932).

Zgodnie z art. 2 ww. ustawy:

- ust. 1 - **wykonywanie zawodu architekta** polega na współtworzeniu kultury przez projektowanie architektoniczne obiektów budowlanych, ich przestrzennego otoczenia oraz ich realizację, nadzorce nad procesem ich powstawania oraz na edukacji architektonicznej
- ust. 2 - **wykonywanie zawodu inżyniera budownictwa** polega na projektowaniu obiektów budowlanych, ich realizacji, nadzorce nad procesem ich powstawania, utrzymaniu tych obiektów oraz na edukacji w tym zakresie.

Niestety ustawodawca nie wyjaśnił pojęcia architektura i budownictwo w zakresie konstrukcji. Dlatego też należy sięgnąć do innych źródeł, z których można wyczytać jak można rozumieć te pojęcia. **Według Wikipedii:**

- **Architektura** to nauka i sztuka projektowania, konstruowania i wykonywania budynków oraz innych budowli przestrzennych. Architektura zajmuje się również organizowaniem przestrzeni używanej przez człowieka.

Architektura definiuje charakter budynku. Architekci za główne zadanie mają zapewnienie potrzeb przestrzennych i mieszkaniowych w pewnych grupach przez kreatywne organizowanie materiałów oraz komponentów, biorąc pod uwagę masę, przestrzeń, formę, głośność, teksturę, strukturę, światło, cień, materiały, program oraz pragmatyczne elementy takie jak: koszt, limity technologiczne i

konstrukcyjne, aby osiągnąć równowagę z funkcjonalnym, ekonomicznym oraz często z artystycznymi i estetycznymi aspektami.

- **Budownictwo** zaś to dziedzina działalności człowieka związana ze wznoszeniem obiektów budowlanych, podległa dziedzinie nauki jaką jest inżynieria lądowa. Jest to również gałąź wiedzy praktycznej, techniki stosowanej przy budowaniu. Jego głównym zadaniem jest wznoszenie nowych obiektów budowlanych. Zajmuje się również przebudową, odbudową, modernizacją i konserwacją obiektów już istniejących. W przypadkach koniecznych budownictwo zajmuje się także rozbiórką obiektów, które nie spełniają wymagań technicznych (np. bezpieczeństwa) albo z innych powodów muszą zostać usunięte z zajmowanej działki (np. wznoszenie innego obiektu na tym samym terenie).
- **Konstrukcja budowlana** to metoda powiązania elementów budowli w sposób poprawny pod względem zasad fizyki i ekonomii. Najważniejsze elementy konstrukcyjne budynku to: fundamenty, ściany nośne, filary, (także słupy, kolumny), belkowania, belki i stropy lub sklepienia, więzary lub więźby dachowe. Oprócz konstrukcji podstawowych, w budynkach występują także konstrukcje drugoplanowe, czyli: ściany działowe, schody, posadzki, pokrycie dachów oraz konstrukcje uzupełniające, czyli: drzwi, okna, instalacje (wody, kanalizacji, grzewcze, wentylacji, klimatyzacji, gazu, elektryczne, teletechniczne itp.)
- **Inżynieria lądowa** jest odmianą nauk inżynierskich oraz dyscypliną, która łączy w sobie umiejętności takie jak projektowanie, wznoszenie oraz utrzymanie wszelkich obiektów budowlanych w ich środowisku naturalnym, a w szczególności takich jak mosty, drogi, kanały, zapory oraz przede wszystkim budynki. Inżynieria lądowa jest jedną z najstarszych nauk inżynierskich. W większości przypadków jest narzędziem służącym do realizacji wizji architektów, którzy są pierwszym ogniwem procesu budowlanego.

Z powyższego wynika, iż:

- **projektant w specjalności architektonicznej projektując określa wyłącznie:**
 1. **formę obiektu** (kształt) – wygląd obiektu,
 2. **funkcję obiektu** – czyli:
 - jego przeznaczenie,
 - sposób korzystania z obiektu,
 - sposób poruszania się po obiekcie,
 - przestrzeń,
 - warunki cieplno-wilgotnościowe obiektu (ocieplenie, zaizolowanie budynku),
 - rozmieszczenie pomieszczeń
 3. **elementy wykończeniowe** czyli dobór materiałów wykończeniowych,

- **projektant konstrukcji obiektu**, opierając się na dyspozycji przepisu art. 5 ustawy - Prawo budowlane określającym wymagania podstawowe projektowania i budowy obiektów budowlanych, **określa**:
 1. rodzaj konstrukcji,
 2. rodzaj zastosowanych materiałów budowlanych,
 3. przekroje,
 4. obliczenia elementów konstrukcyjnych.

W prezentowanym powyżej zakresie przedstawiciele tych dwóch zawodów ponoszą odpowiedzialność, która rozkłada się nierównomiernie - ze znaczną przewagą po stronie inżynierów budownictwa:

- to **inżynierowie budownictwa** ponoszą odpowiedzialność za przyjęte rozwiązania konstrukcyjne, a w związku z tym **za bezpieczeństwo całego obiektu**
- natomiast **architekci** odpowiadają **za wygląd obiektu oraz jego wkomponowanie w istniejącą zabudowę.**

Inżynier budownictwa realizuje zatem wizję architekta, dokonując określenia i przeliczenia wszelkich elementów obiektu. Bez pracy konstruktora nie mógłby powstać żaden obiekt budowlany.